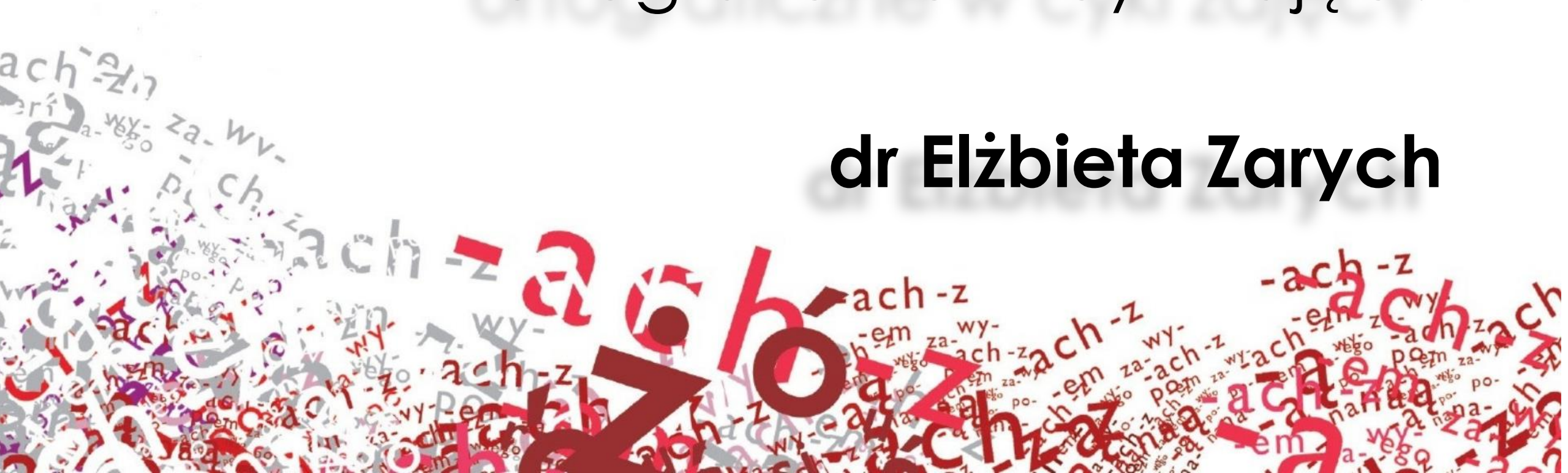

Ortografia polska dla obcokrajowców.

Jak włączyć zagadnienia
ortograficzne w cykl zajęć?

dr Elżbieta Zarych

Ortografia polska dla obcokrajowców

Jak włączyć zagadnienia
ortograficzne w cykl zajęć?

1) nie mamy do czynienia z native speakerami

- różne drogi nabywania języka
- ważność przykładów

2) nie mamy do czynienia z dziećmi

- wiedza o świecie, językach obcych i gramatyce
- „wyjątki” (zaufanie i metoda pamięciowa a wiedza, doświadczenie i logika)

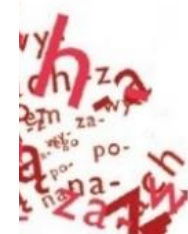
„róża” od łac. *rosa*, niem. *Rose*, ang. *rose*, fr. *rose*

(ó : o oraz ż : s)

korzeń to ros. *корень* i słow. *koreň*

SPIS TREŚCI

Wykaz niektórych terminów gramatycznych	4
Tabele samogłosek i spółgłosek	4
Od Autorki	5
 I Jak słyszymy, jak piszemy?	6
 II Z kreską czy bez? Spółgłoski miękkie.....	18
1. Pisownia <i>ć/ci</i>	18
2. Pisownia <i>ś/si</i>	22
3. Pisownia <i>ź/zi</i>	25
4. Pisownia <i>dź/dzi</i>	29
5. Pisownia <i>ń/ni</i>	32
 III Kiedy <i>i</i> , kiedy <i>j</i> ?	36
 IV <i>ę</i> czy <i>em</i> , <i>ą</i> czy <i>om</i> ...? Samogłoski nosowe.....	43
 V <i>ó</i> czy <i>u</i> ?	51
 VI <i>rz</i> czy <i>ż</i> ?	59
 VII <i>ch</i> czy <i>h</i> ?	68
 VIII Wielką czy małą literą?	76
 IX Razem czy osobno?	88
1. Pisownia <i>nie</i>	88
2. Pisownia <i>by</i>	99
3. Pisownia innych wyrażen	104
 X Wybrane problemy ortograficzne	112
1. Czy to <i>e</i> , czy to <i>y</i> ... a może <i>i</i> ?	112
2. Ma być <i>i</i> czy <i>y</i> ?	120
3. Szeleszczące czy miękkie?	124
Klucz i transkrypcja nagrań	131
Zestawienie zasad ortograficznych	151

ó/u

spódnica i bluzka

spodnie, spód, na spodzie, pod...

bluzka: niem. *Bluse*, ang. *blouse*,

hiszp. *blusa*, sł. *blúzka*

ó/u

pokój – pokoje, stół – stoły

biurko – bo: biuro, niem. *Büro*, fr. *bureau* itd.

sufit – wł. *soffitto*

półka (dawniej polica – i tak jest też np. w słowackim, słoweńskim, serbskim, macedońskim, ros. *полка*, węg. *polc*)

Etymologia: od „pół”

róża – *rosa*, burza – *burja*

brzoza – brzózka, dziób - dzioby

A. Proszę wysłuchać dyktanda *Babunia Ula* i uzupełnić brakujące w tekście wyrazy.

B. Należy porównać uzupełniony tekst z jego transkrypcją w kluczu, poprawić błędnie zapisane wyrazy i postarać się uzasadnić ich poprawną pisownię odpowiednimi zasadami ortograficznymi.

Babunia Ula

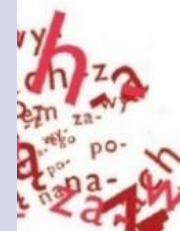
Babunia Ula była *ulubiona*¹ babcią² i³. Ubierała się często na⁴, nosiła długie⁵,⁶ zapinane na⁷ guziczków,⁸ swetry, różnokolorowe apaszki, buty z ostrymi⁹, a na głowie kapelusze. Miała¹⁰ włosy podpięte¹¹, a w uszach¹² bursztynowe kolczyki. Zawsze miała też¹³ usta. Zimą nosiła sztuczne¹⁴ i kożuchy. Jednym słowem –¹⁵ się z tłumem.

Równie niezwykle jak jej¹⁶ było jej mieszkanie. Mieszkała na¹⁷ Truskawkowej pod numerem¹⁸, na¹⁹ piętrze. Na podwórzu stała huštawka oraz tu i²⁰ rosły²¹, które babunia uprawiała od wielu lat. Jej pokój był pełny różnych²², a na ścianie wisiał fascynujący zegar z²³. W²⁴ babuni było mnóstwo starych zdjęć, na²⁵ można było zobaczyć mamusię z²⁶ dla lalek,²⁷ z²⁸ bródką, wujka z²⁹ polnych kwiatków i samą babunię w nieco dziwnych, ale modnych³⁰ ubraniach.

Babunia była niezwykłą³¹: nie lubiła długopisów i pisała tylko piórem, jeździła swoim starutkim³² maluchem, śpiewała w³³. Lubiła Kraków, zimą jeździła w³⁴ na narty, a latem udawała się w dalekie³⁵, z których przysyłała piękne³⁶. Miała³⁷ Tuptusia mieszkającego w pudełku i³⁸ kocurka Mruczka, który nieustannie spał na poduszkach na jej łóżku. W lutym, kiedy dokuczał³⁹, dokarmiła w karmniku wróble. Co⁴⁰ piła z ulubionego kubeczka z wiewiórką⁴¹, do których dodawała⁴², a potem zakładała⁴³ i rozstawiała sztalugi.⁴⁴ obrazy, zawsze nuciła.

Była też wspaniałą⁴⁵. Gotowała cudowną⁴⁶, piekła najlepsze kurczaka, chrupiące⁴⁷, pieczone⁴⁸ z posypką z⁴⁹ i puszyste kremówki, częstowała też gości⁵⁰, aż od wszystkich tych smakołyków bolał ich brzuch.

⁵¹ jej wnuków zawsze mogła na nią liczyć, kiedy dostała złą ocenę czy zbliżała się klasówka. Robiła im wtedy solidne⁵² i tłumaczyła wszystko.⁵³, że to proste jak drut i wkrótce takie było.⁵⁴ pomóc, gdy nabiło się guza czy dolegał⁵⁵ zębów. Jureczek i Basiunia uważali babunię Ulę za dobrą wróżkę i w⁵⁶ najwspanialszą osobę na świecie. Tylko wujek Julek mówił, że i ona ma swoje wady: zbyt często się⁵⁷ i nigdy nie zamyka się jej dziób.

zdrobnienia rzeczowników i przymiotników, m.in.:

- *-unio, -unia*, np. dziadunio, lalunia
- *-uś, -usia*, np. synuś, córusia
- *-uszek, -uszka, -uszko*, np. garnuszek, serduszko
- *-ulek, -ulka, -uleńka*, np. damulka, babuleńka
- *-uni, -utki, -uteńki*, np. bielutki, słodziusieńki
- *-usi, -uśki, -uchny*, np. maluśki, leciuchny

zdrobnienia imion

- *unio* —
- *unia* —
- *uś* —
- *usia* —
- *uszek* —
- *ulek* —
- *ulka* —
- *uleńka* —

rz/ż/sz

- opis pejzażu (wierzba, jarzębina, rzeka, pszczoły, drzewa, śnieżyca, róża...)
- opowiadanie o wakacjach, spędzaniu czasu wolnego (morze, górzysty, plaża, dworzec, riksza, żniwa, wrażenia...)

rz/ż/sz

warzywa, jarzyny, zupa jarzynowa...

rzodkiewka, pszenica, żyto (chleb pszenny/żytni), grzyby,
żurawina, żurek, ryż, drożdże, porzeczki, jeżyny, brzoskwinie...
nóż, filiżanka, talerz, łyżka, naczynie żaroodporne, przyrządy...

kucharz – kucharka,
kucharski

pieróg – pierożek

rz/ż/sz

- wydarzenia historyczne, baśnie (rycerz, oręż, książę, wieża, mężny, odważny, drużyna...)

rz/ź/sz

Gry i zabawy

- obrazki z warzywami i owocami, przyborami (nazwy)
 - można losować wyrazy z grupy i układać zdania
- wykorzystanie wiedzy studentów, wyrazy na *-aż* lub *-eż* (pochodzące z fr. i ang.), czy inne słowiańskie (i nie tylko), w których jest *r* tam, gdzie w j. polskim *rz*
- wyrazy trudne do zapamiętania (np. tchórz) – wymyślanie różnych fantastycznych historii, skąd się wzięły
 - krzyżówki

Inne tematy, które można włączyć:

- zawody, tu na *-arz* (i wymiana na *-rka*)
 - polskie przysłowia
- praca z utworami literackimi (można wykorzystać fragment z Prusa i można wyszukać też inne)
 - spójniki, partykuły (że, też, również, jakże, chociaż...)

W opowiadaniu Bolesława Prusa pt. *Żywy telegraf* proszę uzupełnić w wyrazach odpowiednio rz, sz, ż.

Żywy telegraf

Pani hrabina podczas wizyty w zakładzie sierot spostała na koryta___u² niezwykłą scenę: czterech chłopców wydzierało sobie podartą ksią___kę³, dość ___wawo⁴ okładając się kułakami.

– Zdaje mi się, dzieci, ___e⁵ się bijecie?... – zawołała p___estra___ona⁶ dama. – Za to ___aden⁷ nie dostanie pierniczka i jeszcze pójdzie klęczeć.

– Bo, proszę pani, on mi zabrał Robinsona! – tłumaczył się jeden chłopiec.

– Nieprawda, bo to on!... – zap___eczył⁸ drugi.

– Widzisz, jak kłamiesz! – zawołał t___eci⁹. – To ty odebrałeś mi Robinsona.

Zakonnica objaśniła damę, ___e¹⁰ mimo pilnego dozoru podobne wypadki trafiają się dosyć często, dzieci bowiem łakną czytania, a ksią___ek¹¹ zakład nie posiada.

W sercu pani hrabiny zatliła się jakaś iskra. Poniewa___¹² jednak nu___yło¹³ ją myślenie, więc starała się zapamiętać o tym. Dopiero w salonie radcy, gdzie wypadło mówić o ___eczach¹⁴ pobo___nych¹⁵ i dobroczynnych, opisała wypadek w zakładzie wraz z objaśnieniem zakonnicy.

Radca, słuchając, doznał te___¹⁶ niezwykłego uczucia i jako biegłej___y¹⁷ w ___tuce¹⁸ myślenia, zawnioskował, ___e¹⁹ nale___ałoby²⁰ wysłać ksią___ki²¹ dla sierot. P___ypomniał²² sobie nawet, ___e²³ w ___afie²⁴ czy w kuf___e²⁵ posiada cały stos butwiejących druków, które niegdyś kupował dla swych dzieci, lecz za cię___ki²⁶ ju___²⁷ był do g___ebania²⁸ w rupieciach.

Wieczorem radca znalazł się u pana Z., któremu całe ___ycie²⁹ upływało na oddawaniu drobnych usług ludzkości, zawartej między siódmą a t___ecią³⁰ klasą u___ędowej³¹ hierarchii. Chcąc mu zrobić p___yjemność³², radca opowiedział panu Z. to, co hrabina widziała w zakładzie i słyszała od zakonnicy, dodając ze swej strony, ___e³³ wypada postarać się o ksią___ki³⁴ dla sierot.

– Nic prost___ego³⁵! – wyk___yknał³⁶ pan Z. – Wstąpię jutro do redakcji „Kuriera” i wpłynę na nich, a ___eby³⁷ zrobili ogło___enie³⁸.

Na drugi dzień pan Z. wbiegł zady___any³⁹ do „Kuriera”, na w___ystkie⁴⁰ świętości błagając redakcję, a ___eby⁴¹ wezwała ogół do składania ksią___ek⁴² dla sierot.

Trafił ___częśliwie⁴³, ponieważ___⁴⁴ brakowało do numeru kilkuwier___owej⁴⁵ wiadomości sensacyjnej.

Jako___⁴⁶ referent wydziału uczuciowego siadł i napisał:

„Gromadka dzieci, zostających pod opieką publiczną, cierpi na brak ksią___ek⁴⁷.”

Małeństwo tęskni.

Pamiętajcie o du___ach⁴⁸ głodnych!”

Potem gwi___dząc⁴⁹, wy___edł⁵⁰ na obiad.

W parę dni później, w niedzielę, p___ed⁵¹ zamkniętymi d___wiami⁵² redakcji spotkałem ubogo odzianego człowieka z rękoma czarnymi jak u kominia___a⁵³, a wraz z nim ___czupłą⁵⁴ dziewczynkę niosącą pakę starych ksią___ek⁵⁵.

– Czego pan sobie ___yczy⁵⁶?

Ufarbowany człowiek uchylił czapki i odparł nieśmiało:

– P___ynieśliśmy⁵⁷, proszę pana, kilka ksią___ek⁵⁸ dla tych „głodnych”, co panowie pisali...

A ___czupła⁵⁹ dziewczynka dygnęła, rumieniąc się, o ile jej na to pozwalały początki blednicy.

Wziąłem od niej ksią___ki⁶⁰ i oddałem redakcyjnemu chłopcu.

– Jak ___e⁶¹ się pan nazywa? – spytałem.

– Pro___ę⁶² pana, a na co to? – odparł zmie___any⁶³.

B. Proszę użyć tych wyrazów w zdaniach, aby utrwalić poprawny zapis.

Na urlop jedziemy nad morze. Może będzie ładna pogoda.

.....
.....
.....
.....

4. Wyjątki

Istnieje jednak wiele wyrazów, w których wystąpienia **rz** czy **ź** nie można uzasadnić żadną określoną regułą, np. w wyrazach: **rzeźba**, **żelazko**. Są to najczęściej wyrazy rodzime, których pisownia z **rz** lub **ź** jest podobna w innych językach słowiańskich.

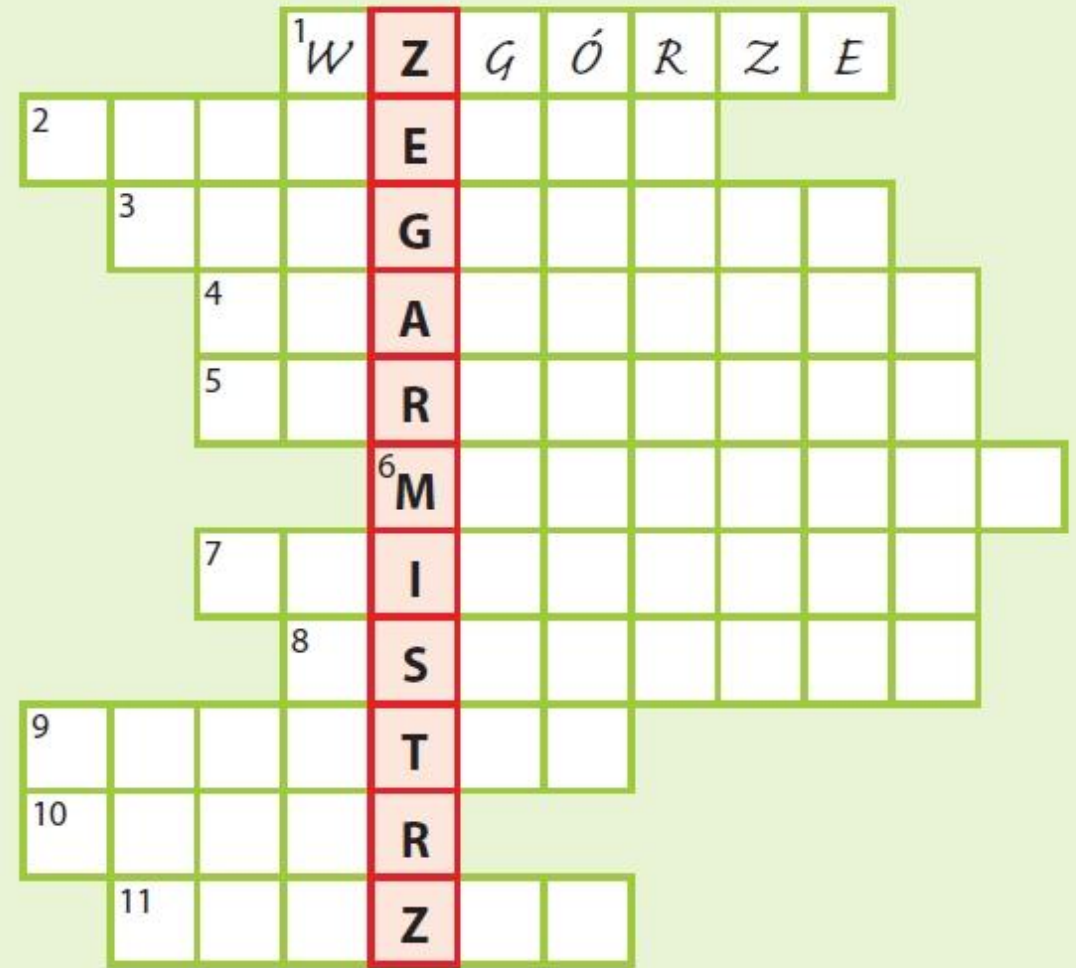
13

W polskich przysłowiach proszę uzupełnić wyrazy brakującymi literami *rz* lub *ź*. Tam, gdzie jest to możliwe, należy uzasadnić pisownię właściwą regułą.

1. Co za du_ż_o – to niezdrowo.
2. Czego nie można zmienić, to t___eba polubić.
3. Gdyby kózka nie skakała, toby nó___ki nie złamała.
4. Gdzie dwóch się bije, tam t___eci ko___ysta.
5. Im kto mniej wart, tym wy___ej głowę nosi.
6. Jeszcze się taki nie urodził, co by ka___demu dogodził.
7. Kuj ___elazo póki gorące.
8. Lepiej dmuchać na zimne ni___ się gorącym spa___yć.
9. Nie ma ró___y bez kolców.
10. Nie mo___na dwom panom słu___yć.
11. Nie p___esadza się starych d___ew.
12. Nie ___ucaj perłę przed wiep___e.
13. Pasuje jak kwiatek do ko___ucha.
14. Punktualność jest g___ecznością królów.

Proszę uzupełnić *Krzyżówkę z zegarmistrzem*.
Należy zwrócić uwagę na pisownię *rz* i *ż*.

1. niższe niż góra
2. grzeczny w stosunku do innych
3. ludowa nazwa kukułki
4. opracowanie, np. utworu muzycznego
5. powozi dorożką
6. przeciwieństwo dzielenia
7. osobne pomieszczenie, w którym przechowuje się żywność
8. mieszka w ulu
9. starsza od golarki
10. pełnienie swoich obowiązków, np. przez lekarza,
w wyznaczonym czasie
11. część rośliny znajdująca się pod ziemią

ch/h

- połączenie z tematem choroby (chusteczki higieniczne, kichać, brzuch, chirurgia, cholesterol, psycholog, herbata...)
[+ dyktando]

W poniższych okrzykach proszę dopisać *ch* lub *h*.

9

Proszę uzupełnić tabelę, wpisując po kilka wyrazów, w których występuje *ch* lub *h*.

ch			
nazwy geograficzne	imiona	zwierzęta	rośliny
<i>Chiny,</i>	<i>Wojciech,</i>	<i>tchórz,</i>	<i>mech,</i>

h			
nazwy geograficzne	imiona	zwierzęta	rośliny
<i>Hiszpania,</i>	<i>Halina,</i>	<i>hipopotam,</i>	<i>hiacynt,</i>

-i/-j
-i/-ii/-ji

- **miasta, krainy, państwa:** do Rosji, w Hiszpanii, do Jastarni...

(leksyka dotycząca krajów i narodowości, nazwy własne od narodowości, frazeologia)

- **moda:** elegancji, ekstrawagancji, na szyi, kolekcji, fotografii...

(leksyka, artykuły prasowe, dyskusja dotyczące stylu, tendencji, prognoz itd.)

- **uczelnia, studia:** uczelni, akademii, chemii, anatomii, encyklopedii, idei, poezji,
epopei...

- **życie codzienne:** kolacji, alei, lekcji, awarii, sypialni...

Inne tematy:

-zmiana j w i w deklinacji rzeczowników, zaimków, czasowników (kroję,
kroisz, mój, moi...)

- i oraz j w prefiksach czasowników (nadszedł, zirytował...)

-ę, -a, -em, -en...

- **tradycje i zwyczaje**, np. Boże Narodzenie: adwent, kolęda, bombka, prezent, książka, sukienka, koncert, kalendarz, męskie (pantofle, skarpety), gałąź (jodły), kąt, pieniądze, gęś, mąka...

- **przepisy** (np. na szarlotkę)

POWTÓRZENIE

13

W przepisie na szarlotkę proszę uzupełnić wyrazy odpowiednio: q, ę, om, on, em, en.

Obrać 2 kg jabłek (najlepiej smakuj q¹ szare renety), pokroić je na kawałki i podsmażyć z cukr____² i wanili____³, a następnie wymieszać ze szczypt____⁴ cynamonu oraz rodzynekami. Przesiać m____k____⁵ razem z proszki____⁶ do pieczenia, wysypać j____⁷ na stolnic____⁸, dodać masło oraz niepełn____⁹ szklank____¹⁰ cukru. Można zast____pić¹¹ masło margaryn____¹². Wszystko posiekać noż____¹³. Dodać 1 całe jajko oraz 3 żółtka. Zagnieci____e¹⁴ ciasto zawinąć w foli____¹⁵ i włożyć do lodówki na godzin____¹⁶.

Po wyj____ciu¹⁷ ciasto podzielić na dwie cz____ści¹⁸, każdą z nich rozwałkować i piec w t____peraturze¹⁹ 180°C przez godzin____²⁰.

Kiedy będą gotowe, pierwsz____²¹ włożyć do formy, posmarować k____fiturą²², żeby unikn____ć²³ namokni____cia²⁴ ciasta, a następnie wyłożyć na ni____²⁵ g____st____²⁶ mas____²⁷ jabłkow____²⁸. Zostawić na chwil____²⁹, żeby mogła ostygn____ć³⁰. W tym czasie z trzech białek i łyżeczki cukru ubić pian____³¹ i wylać j____³² na jabłka. Przykryć drug____³³ warstw____³⁴ ciasta.

Włożyć na 10 minut do gor____cego³⁵ piekarnika, a po wyj____ciu³⁶ posypać cukr____³⁷ pudr____³⁸ wymieszanym z cynamon____³⁸. Podawać na gor____co⁴⁰ z lodami lub bit____⁴¹ śmietan____⁴², albo po ostudzeniu samo (klasycznie) lub z dowoln____⁴³ k____pozycją⁴⁴ owocowo-bakaliow____⁴⁵ czy czekoladow____⁴⁶.

Ciasto na pewno b____dzie⁴⁷ sensacj____⁴⁸. Trzeba tylko pami____tać⁴⁹, że to prawdziwa b____ba⁵⁰ kaloryczna.

-ę, -ą, -em, -en...

LITERATURA I SZTUKA

- recenzja (książkowa, filmowa...)
- koncert: dyrygent, kompozytor, trąbka, instrument...
- malarstwo: talent, pędzel, kompozycja, tempera, błękit, brąz...

Tematy gramatyczne:

- deklinacja rzeczownika: -ę, -om, -em
(B, C, N)
- koniugacja I i IV: robię, umiem

Spółgłoski miękkie

- leksyka, np. nazwy warzyw i owoców (dynia, śliwka, pomarańcza, aronia, wiśnie, czereśnie), roślin (ogród /ogrodzie, źdźbło, gałąź, zielnik, zimowit...) czy zwierząt (kot / koci, pies / psi, słoń / słonie...)
- rodzina (dziadek, babcia, ciocia, siostrzenica...)
- miasto (miasto / mieście, most / moście, kwiaciarnia, kościół...)
- narodowości (Szwedzi, Ukraińcy, Hiszpanie...)

Tematy

- koniugacja (chodź / chodzić ...)
- alternacja rzeczownika (kot/ koci, most / moście...)
- przy wprowadzaniu liczebników (pięć, pięćdziesiąt, osiem, dziewięć...)

**Szeleszczące czy
miękkie?**

Kanapka
bocz^zkie m

kanapka
boć^zkie m

Wymowa a pisownia
(logika, pamięć, skojarzenia, praktyka...)

Razem czy osobno BY

- przypuszczenia
- życzenia
- marzenia
- alternatywne scenariusze (bajek, opowieści, książek, filmów, wydarzeń historycznych itp.)

Tematy:

- przy wyrazach złożonych
- pisownia pół i ćwierć przy liczebnikach

Razem czy osobno

NIE

- negacja, antonimy (miły – niemiły, dobrze – niedobrze, porządek - nieporządek)
- opis, charakterystyka
- pech i szczęście (+ przesady), opowiadanie o najlepszym i najgorszym dniu (i innych naj-)

Wielką czy małą literą

- pisanie listów i pism
- pisanie relacji z ważnych wydarzeń (np. połączyć ze słuchaniem czy oglądaniem wiadomości)
- wydarzenia historyczne
- opisy miast (topografia miasta)
- geografia i podróże (nazwy krajów, regionów, miast, wsi, dzielnic)

Tematy:

- nazwy własne i pospolite, przedmiotów, obyczajów, prądów kulturalnych itd.: mercedes, adidas, amerykanka, andrzejki, barok, Młoda Polska...
- różnice w tym zakresie w pisowni polskiej i w językach rodzimych (np. brak w wielu przypadkach dużej litery jak w angielskim czy niemieckim)

Czy to e, czy to y...
a może i?

Tematy

Końcówki liczby mnogiej rzeczowników (koń > konie, noc > noce,
kierowca > kierowcy...)

Mianownik i dopełniacz rzeczowników w liczbie mnogiej (kosz > kosze,
mysz > myszy...)

Końcówki w różnych rodzajach przymiotników i in. (dobry / dobre,
wysoki, śpiący, pierwszy / pierwsi...)

Ma być i czy y?

Tematy

Wymowa a pisownia (był, bił, pył, pił...)

Końcówki w różnych rodzajach (miły / mili, pierwszy / pierwsi...)

Dopełniacz l. poj. rzeczowników żeńskich (kobieta / kobiety, pacjentka / pacjentki...)

Dopełniacz l. mn. rzeczowników (nauczyciel / nauczycieli, kalendarz / kalendarzy, pieśń / pieśni...)

375 -
4000 -
920 -
517 -
614 -
63 -

CD
28

A. Proszę wysłuchać dyktanda *Przyjęcie weselne* i uzupełnić brakujące w tekście wyrazy.

B. Należy porównać uzupełniony tekst z jego transkrypcją w kluczu, poprawić błędnie zapisane wyrazy i postarać się uzasadnić ich poprawną pisownię odpowiednimi zasadami ortograficznymi.

Przyjęcie weselne

W sobotę miał się odbyć ślub¹ i Eryka. Państwo² mieli nadzieję, że wszystko się uda i oczywiście, że³ pogoda. Było to tym⁴, że⁵ miało się odbyć w ogrodowej restauracji. Choć nie było tak pięknej⁶ jak zapowiadano, słońce świeciło, a⁷ przybyli tłumnie. Punktualnie o dziesiątej⁸ przybyłych państwa młodych przy⁹ do kościoła. Ceremonia była wzruszająca, a kiedy¹⁰ wychodzili,¹¹ obrzucili ich monetami na szczęście. Zgodnie z tradycją samochód nowożeńców był kilkakrotnie¹², kiedy przemierzał¹³ miasta. Chłopcy¹⁴ bramy dostali wino i¹⁵.

Wreszcie państwo¹⁶ dojechali do restauracji, gdzie zostali¹⁷, jak to w Polsce, chlebem i solą. Także¹⁸ wnieśli toast i wygłosili krótkie¹⁹ wraz z życzeniami pomyślności. Wśród prezentów nie zabrakło²⁰, porcelany, naczyń i różnych²¹ do domu. Czekano, aż Ola otworzy i obejrzy²² prezenty, więc obiad zaczął się nieco później niż planowano.

Odtąd już nic nie było²³. Kelnerzy byli bardzo²⁴, ale ciągle²⁵ zamówienia. Potem jeden z nich wylał na suknię jakiejś²⁶ dwa talerze zupy. Zaczęła na niego²⁷ i dopiero fachowa pomoc w czyszczeniu trochę ją uspokoiła. Płam było więcej, bo a to ktoś ubrudził się²⁸, a to wylał na sąsiada mleczko do²⁹. Wieczorem, gdy zaczęła się zabawa, wydawało się, że³⁰ świetnie się bawią, tym bardziej, że³¹ trwały do świtu i wypito wszystkie butelki wina.

.....³² nazajutrz zaczęły się plotki. Plotkowano, że pan młody nie jest wcale³³, a oboje młodzi założyli na siebie³⁴, lecz mało³⁵ ubrania. No i naturalnie, że istnieją zbyt duże³⁶ między obojgiem.

Do tego zdaniem³⁷ grający zespół był³⁸ i niezbyt³⁹, nikt nie przemyślał doboru dań, nie wystarczyło wina. Według niektórych⁴⁰ powinno tradycyjnie trwać przynajmniej dwie⁴¹, a co najważniejsze być oczywiście⁴², przynajmniej na dwieście osób, zwłaszcza że rodzinie nie brakuje⁴³. Obgadano także wpadki⁴⁴, między innymi wylanie zupy.⁴⁵ było przykro, w końcu był to⁴⁶ dzień ich wspólnego życia.

Jednak⁴⁷ uspokoił ją, że nigdy nie⁴⁸ się ludzi i że najważniejsze, że oni dobrze się⁴⁹ i będą dobrze wspominać ten dzień.

A. Proszę wysłuchać dyktanda *Bajeczka o babci i kozie* i uzupełnić brakujące w tekście wyrazy.

B. Należy porównać uzupełniony tekst z jego transkrypcją w kluczu, poprawić ewentualne błędy i postarać się uzasadnić ich poprawną pisownię odpowiednimi zasadami ortograficznymi.

Bajeczka o babci i kozie

Dawno temu w pewnym¹ mieszkała² ze swoją babcią i starą kozą.³ domu był mały ogród, ale⁴ babcia nie miała siły, żeby go uprawiać, zarósł⁵ i trawą. Kozą dzielnie walczyła z⁶, ale one rosły jak na drożdżach, pochłaniając⁷⁸ i warzywa w ogrodzie. Dobrze, że wciąż były kury i kaczki. Póki⁹ lato,¹⁰ się im wiodło,¹¹ raz lepiej raz gorzej,¹² gdy miał¹³ jesienny chłód, a potem mróz, babcia postanowiła spakować¹⁴ i poszukać¹⁵ pomocy.

Kiedy pewnego popołudnia babcia siedziała jak zwykle na¹⁶, karmiąc drób, rosnący¹⁷ domu¹⁸ poruszył się, a zza niego wychyliła się¹⁹ w małym²⁰. Była to²¹ panna, która podarowała staruszce²² i powiedziała, że jeśli znajdzie drzwi, które może nim otworzyć, będzie²³ szczęśliwe życie²⁴ wiele lat. A jeśli zapragnie, by ją wspomóc, zawsze może ją wezwać, łamiąc²⁵ jaśminu. Babcia się skłoniła i podziękowała, a²⁶ panna zniknęła. Babcia powiesiła²⁷ na szyi i²⁸ uważnie rozglądała się w poszukiwaniu tajemniczych drzwiczek. Szukała i szukała, ale w ogóle nie mogła ich²⁹³⁰ dziurki od klucza były zbyt duże na delikatny i oryginalny kluczyk. Tymczasem koza³¹ dozoru objadła cały jaśmin i szansa na wezwanie i³² wróżki zniknęła³³. Babcia wytargała kozę za³⁴, ale w niczym to nie pomogło.

Cała nadzieja była już tylko w³⁵. Jednak i ona nie miała pomysłu, jak rozwiązać problem. Pewnego dnia, gdy biegła do kozy, która znowu obgryzała jakiś³⁶, upadła i się skaleczyła. Kiedy, siedząc na³⁷, przyglądała się stłuczonemu kolaniu, zobaczyła, co było³⁸ jej upadku. Z trawy coś wystawało...³⁹ pobiegła do domu i przyniosła kluczyk, który idealnie pasował do niewielkiego⁴⁰ w⁴¹ prowadzących w głąb ziemi.

Nie umiem powiedzieć, co dokładnie znalazła w podziemnym pokoiku, ale jeżeli⁴² ciekawi, zawsze możecie zapytać o to kozę.

Certyfikat imienny

można uzyskać pisząc na adres books@prolog.edu.pl

Należy podać tytuł webinarium oraz imię i nazwisko w formie, w jakiej ma być zamieszczone na certyfikacie.

Certyfikaty wystawiamy indywidualnie po weryfikacji, wysyłamy w ciągu tygodnia.

CERTYFIKAT UCZESTNICTWA

Anna Kowalska

18 MARCA 2019

brała udział w webinarium dla nauczycieli języka polskiego jako obcego pt. „Ortografia polska dla obcokrajowców. Jak włączyć zagadnienia ortograficzne w cykl zajęć?”

DR ELŻBIETA ZARYCH

Prowadząca

WYDAWNICTWO

PROLOG

Kupon rabatowy

20%

Prolog
PUBLISHING

kod: ortografiaweb

ważny do 23.03.2019

www.prologpublishin.com

Prolog
PUBLISHING